

ክእለትናን ረብሐናን አለሊና ንወደብ

ዓማጺ ስርዓት ብሃንደበት ካብ መሬት ተላዒሉ ኣይኮነን ኣብ ልዕሊ ምሉእ ሃገርን ህዝብን ወንጀል ዝፈጸመን ሓሳብ ዕላማኡ ዝቐጽሎ ዘሎን። ህዝቢ ከመይ ከምዘሎ ኣጽኒዑ ምስ ኣለሊ ኢዩ ኩሉ ክገብር እኽእልዮ ኢሉ ምስ ኣረጋገጸ ዘዋጽኦ ነቲ ሕሉፍ ተግባሩ መሊሹ ዝደግሞ ዘሎ። ኩሉ ጊዜ ጭርሖና ህዝቢ እንተተላዒሉ ዝግግቶ ሓይሊ የለን ኢዩ፤ እወ እቲ ጉዳይ ናይ ህዝቢ ጉዳይ ኢዩ፣ግን ህዝቢ ክገብር ዝኽእል ካብ መጀመርያ መኣዙኑ ተስተኻኺሉ ሓላፍነቱ ተረዲኡ ምስ ዝትሐዝ ጥራይ ኢዩ። ኣብ ላዕሊ ዓጽኒታት ናይ መንግስቲ ቦታ ብሓላፍነት ተመዲቦም ዝሰርሑ ሰብ መዚ ኩሎም እንተስ ብጥቕሚ እንተስ ብፍርሒ ሓቢሮም ካብ ላዕሊ ዓጽኒታት ዝተመሓለፈ መልእኽቲ ወዓል ሕደር ዘይብሉ ናይ ውልቆም ጭካነ ጭሚሮም ብምፍጻም ነቲ ክገብር ይኽእልዮ ኢሎም ዝጠርጠርዎ ጅግና ደድኡሪኡ ተኸታቲሎም ኣሰሩ ከምዝጠፍእ ዝገብሩ ዘለው። ስለዚ ኣብ ላዕሊ ተቐሚጦም ብዘይዕርፍቲ ዘበላሸውዎ ዘለውስ እቲ ኣብ ታሕቲ ንዮማን ወይ ንጸጋም ከይጥምት ተኸልኪሉ ዘሎ ሓፋሽ ንተባላሸወ ከዕርዮልና ክንጽብ የብልናን። ህዝቢ መዓልታዊ መነባብሮኡ ተመዓራርዮ መሰሉን ግደታኡን ፈሊጡ ክነብር ከሎ ንኹሉ ዝመጽእ ሓይጋ ክምክቶ ምኽኣለ። ነቲ ኣብ 18 መስከረም 2001 ኣብ ልዕሊ ላዕሊ ሰበስባጣን መንገስትን ፖለቲካኛታትን ጋዘጠኛታትን ብመላኺ ስርዓት ዝተፈጸመ ማእሰርቲ ህዝቢ ፖለቲካዊ ስርርዕ ስለ ዘይነበሮ ነቲ ዝተፈጥረ ኩነታት ሕዲሽ ብምኻኑ ቀልጢፉ ግብረ መልሲ ወሲዱ ዘዮድሐኖም፣ ቅድሚ መጻሕፍት ሓይ ዝተወደበ ኣካል ስለ ዘይነበረ ኩሉ በበይኑ ተፈላልዮ ዓቕሉ ኣጽቢቡ ስቅታ ኢዩ መሪጹ። ኩነታት ኣለልዮ መኣዙኑ ከዮመዓራሪ ድማ ብስወርን ጋህድን ናይ ውሽጢ ወራር ተለኣኣኽቲ መሰርዕ ጸጥታ ኣዋፊሩ ምህዳን ምስ ጀመረ ሃብታም ምስ ገንዘቡ ምሁር ምስ ፍልጠቱ መንእሰይ ምስ ሓይሉ ፋሕ ኢሉ ከም ዝስደድ ኢዩ ኮይኑ።

ድሒሩ ድማ ኣብ ደገ ኣብ ስደት ህዝቢ በብዝመስሎ ኣብ ዝተፈላለዩ ብፖለቲካዊ ውድባት፣ ኣብ ሲቪክ ማሕበራት ተሰሪዑ ይቃለስ ኣሎ፣ ይቃለስ እምበር ኣብዚ ኩሉ ዝሓለፈ ናይ ተቐውሞ ዓመታት ግን ብግብረ ነዚ ጭካን ስርዓት ኣብ ውሽጢ ሃገር ህላወኡ ዘዳኽም ኣብ ደገ መሓውር ዲፕሎሲ ቤት ጽሕፈታቱ ዘልምስ ጭካን ስጉምቲ ዘኽእል ዓቕሚ ኣይተወስደን።

እቲ ካብ ኩሉ ዘገርም ከኣ ናይ ኩሎም ተቃወምቲ ሓይልታት መበገሲ ዕላማ ሓይን ንመላኺ ስርዓት ኣልጊስካ ሓንቲ ፍትሓዊት ደምክራስያዊት ኤርትራ ንምቕም ኢዩ፣ ኣብ ስራሕ ዝረኤ ግን ካብ ምቅርራብ ምርሕሓቕ ኣብ ክንዲ ምስማር ምብትታን (ምፍንጨል) ክፍጸም ኢና ሪና። እዚ ድማ ኣብ ክንዲ ጥቕሚ ሃገር ተቐድሞ ናይታ ዘቐምኪያ ንእሽቶይ ውድብ መራሒ ምኻን ይሕሸኒ ስለ ተባህላ ኢዩ። ሃለዋትካ ከተረጋግጽ ድማ ኣብ ዓመታዊ ሃገራዊ በዓላት መዓልቲ እንዳ መረጽካ መደብ ፈስቲቫላት ተዳሉም ከማኽ ዝመሰሉ መራሕቲ ናይ ካልኣት ውድባት መዳምቕቲ ኣብ ፈስቲቫላት ትዕድም። ምስ ቤተሰብ ምስ ዓርኪ-መሓዛ ክራኽቡ ነቲ ኣብ ማዕጾ ዝጸንሑም ዋጋ መእተዊ ገንዘብ ከፊሎም ክጸወቱ ዝመጽኡ ኣጋይሽ ከም ኣባላት ውድብካ ዝተሓተትዎ ግቡኣም ዘማልኡ ኣምሲልካ ነብስኻ ኣተዓሻሺኻ ቃላት እንዳሰሓሓልካ ከተስተማቕር ንብዙሕ ዓመታት ክስርሓሉ ጸኒሑ። ከም ሓቂ ግን ሓይ ብልቢ ብህዝቡ ዝግደስን ቃንዛ ህዝቡ ዝሕሞን ፖለቲካዊ ስልጣን ክሕዝ ዝጽበን ሰብ ብሓንቲ ንእሽቶይ ውድብ ጀሚሩ ዝበለጸ ስራሕ ሰራሒ ንኻላኣት ኣርኣያ ኮይኑ ንኻልኣት ውድባት ኣብ ሓይ ጠርኒፉ ሓይል መራሒ ክኸውን እንተዝጽዕር ብዙሓት ሰባት፣ መንእሰያት፣ሰብ ሞያ፣ማሕበራት ዘበርከትካዮ ቃልሲ ተዓዚበን ከም ዝስዕባኻ ምግባር ምሓሽ። ሓይሊ ተቐውሞ ድማ ብፖለቲካን ኤኮኖሚን ዓብዮ ደልዲሉ ዝጀመሮ ዕዮ ኣብ መወዳእታ ሕምብርቲ ዓይኒ ከዳዓት ሃሪሙ ምተዓወተ። ኣብ ውድብ ምቕምን ውድብ ምዕባይን ዘይተዓወትናሉ ዓቢ ምኽንያት ኮይኑ ቀይዱ ሒዮና ኣሎ ክብሃል ዝከኣል ቀንዲ ነገር ዝተፈላለየ ላዕሊይን ታሕታይን ደረጃ ትምህርቲ ዘለዎም፣ ነዊሕን ሓዲርን ደረጃ ተመክሮ ዘለዎም፣ዝተፈላለየ ሞያዊ ስራሕ ዘለዎም፣ መንእሰይ ከምኡውን ብጥንቃቄ

ክተሐዙ ዘለዎም ሰብ ጸጋ ደቂ ሃገር ንኹሎም ኣብ ውድባት ሓዊሽካ ምስታፍ ዘስዕቦ ኔጋታትን ምዝንባልን ኣብ ግምት ከየእቶኻ ኹሉ ኣብ ፖለቲካውያን ውድባት ጥራይ ክኣቱ ስለ ንደሊ ኢዩ፤ ኣብ ጉዕዞ ግን ሰባት ከምዚ ዓይነት ኣሰራርሐ ኩርባኡ ከይኑ ስለ ዝረኽብዎ ኣይጻወርዎን ትዕግስቲ ኣይገብሩን ኣይቅጽልዎን ምስ ምሉእ ድልዎቶም ቦታይ ዝብልዎ ቦታ ስኢኖም ብዘይ ምቅላሶም ኣንዳጉረምረሙ መወዳእታ ኣብ ቦታ ስቕ ይኣትዉ። ብዙሕ ሰብ ደኺመ ከይበለ ምስ እዚ ኩሉ ናይ ቃልሲ ፍልልያት ሕልናኡ ከየድከመ ዝኸእሎ ዕዮ በብዝጥዕዎ ዮካይድ ኣሎ፤ ኣብ መንጎውን ብዝተፈላለዩ ምኽንያታት ካብ ቃልሲ ዘብኮሩ ብዙሓት ከም ዝጎደሉና ክንርስዕ ዮብልና። እዚ ጉዳይዚ ንኹሉ ወዲ ሃገር ብሓደ ኢዩ ዝብጽሖ፤ ስለዚ ድማዩ ኩሉ ኣብ ቃልሲ ተሳቲፍ ከከም ዓቕሙ ከበርክት ዝደሊ፤ ኮይኑ ግን ኣብ ኣተሓሕዳና ህርኩትነት ይጠፍእ ሸለልትነት ይበዝእ ስለዘሎ ክቃለሱ ዝኸእሎ ሰባት ትዕዝብቶም ወሲዶም ኣብ ብሕታዊ ጥቕሚ ብምጥማት ብማሕበራዊ ናብራ ከይዘናበሉን ከይወድቁን ግዜኦም ሓልዮም ክሰርሑ፤ ስድራ ክምስርቱ፤ ጽጉማት ወለዲ ክሕግዙ፤ ክመሃሩ ይደልዩ። ዳርጋ ኩልና ኣብ ስደት እንነብር ኣብ ዓድና ጽዒርና ዘጥረናዮ ብድሕሬና እንጥምቶ ዝገደፍናዮ ሃብተይ ወይ ንብረተይ እንብሎ ዋንነት ስለ ዘይብልና ነቲ ጎዲሉና እንብሎ ነገራት ከነማልእ ደኸን ይኸውን ብቕጠዔ ዘይንብገስ ዘሎና። ኣይመስለንን ቀንዲ ጎዲሉና ዘሎ ኣንፈት ዘትሕዘና ንጹር ተበግሶ ዘይንርኢ ስለ ዘሎና ጥራይ ኢዩ ብቕጠዓ ዘይንብገስ ዘሎና፤ ንብረቶም ኣብ ሃገር ዝገደፉውን ኣለዉ እንድዮም! ኣበይ ድኣ ኣለዉ ክቕጥዑ ኣይረኣዩን።

እንበኣርከስ ኣብዚ ጉዳይዚ ክንዕዘቦ ዘሎና ነገር ኣሎ ክሕግዘናውን ይኸእልዩ። ስልጣን ፖለቲካውን ዕብዮት ኤኮኖሚያውን ለውጢ ናይ ሓንቲ ሃገር ባዕሉ ከም ተኣምር በሎኽ ኢሉ ዝወጽእ ኣይኮነን፤ እንታይደኣ ሓያል ጸዕሪ በቶም ኣብ መንጎ ጉጅለ ዕብዮት ኤኮኖሚያዊ ለውጢ ዝደልዩን፤ ኣብ መንጎ ጉጅለ ስልጣን ፖለቲካዊ ለውጢ ዝደልዩን ከምኡውን በቶም ንስልጣን ፖለቲካን ኤኮኖሚን መጢኖም ወይ ጨቢጦም ብናቶም ቁጽጽር ክቕጽሉ ዝደልዩ ገዛእቲ ጉጅለን ዝግበር ተቓውሞታትን ምፍሕፋሕን ዝፈጥሮ ውጽኢት ከም ዝመጽእ ተረዲእና ኣብ ክንዲ ተሓዋዊሽና ሓላፍዘላፍ ኮንና ፍረ ዘይብሉ ብሓደ መገዲ ንጎዓዝ ተፈላሊና ረረብሐና ኣለሊና ነቲ ጎዲሉና ዘሎ መሰልን ዕንወት ሃገርን ንምምላስ ብሓቕን ብምርዳእን ክንፍጽሞ ምእንቲ

1. እቶም ስልጣን ፖለቲካ ክንሕዝ ንደሊ ኢና እትብሉ ነቲ ቅኑዕ መራሒ ስኢኑ ንቡር ናብራ ጎዲሉዎ ዘሎ ህዝቢ ከተመሓድሩ እትደልዩ ኣብ ሓደ ኩኑ።
2. እቶም ሃብተይ ንብረተይ ተወሲዱኒ ኣሎ ኣምሊሰ ብዝማዕበለ ኣሰራርሐ ኣነ ዝጥቀሙሉ ህዝበይ ዝረብሐሉ ክቕጽሎ እትብሉ ኣብ ሓደ ኩኑ።
3. ኣቱም ዝተፈላለዩ ሞያ ዘጥፊኹም ኣብ ኩሉ ጽፍሕታት ልምዓት ሃገር ተዋፊርኩም ናይ ትምህርቲ ሓገዝ ንዘድልዩ ሓገዝ ክትህቡ ኣብ ኩሉ ህዝባዊ ኣገልግሎት ተሳቲፍኩም ከተበርክቱ እትኸእሉ ኣብ ኩሉ ሃገራዊ ስረሐት ተዋፊርኩም ክትሃንጹን ከተልምዑን ኣብቲ ፍረ ጸማኹም እትርእይሉ ቦታታት ኣለሊኹም ኣብ ሓደ ኩኑ።

እዘን ኣብ ሰለስተ ጉጅለታት ተመዲበን ዘለዎ ክፍሊ ዕዮታት ምስ ማዕበል ምንቅስቓስ ይኣክል ተላዚበን ብዝቐልጠፈን ብዝቐለለን ብዉሑድ ቁጽሪ ነናተን ወከልቲ ሊኢኸን ሓደ ጽላል መስሪተን ፈኪረን ብቁጠዓ ኣብ ላዕላይ ቦታ ምምሕዳር ኣርኣያ እንተኸይነን ኩሉ እቲ ኣብ ታሕተዎይ ጽፍሒ ዘሎ ብዙሕ ህዝቢ ግበር እንተተባህለ ክገብርዩ ተለዓል እንተተባህለ ድማ ክለዓልዩ። እዚ ዓይነት ኣሰራርሐ ነቲ ድሕሪ ውድቀት መላኺ ስርዓት ናይ መንግስቲ ስልጣን ብሓደ ፖለቲካዊ ስልጣን ዝተወደበ ክብሓት ዘይኮነስ ብሓባር ብሃገር ዘትዩ፤ ተቓሊሱ ናይ ሓባር ዓወት ዘምጽኤ ኩሉ ዘዝግብኡ ቦት ክሕዝዩ። ፖለትከኛታት ንስልጣኖም ክከላኸሉ፤ ሰብ

ጾጋ ንሃብቶም ክብሉ፣ ኣብ ገጠርን ከተማታትን ዝነብር ሓፋሽ ንመሰሉ ክብል፣ ኣብ ክቢ ሃገራዊ ባይቶ ክብ ኩሎም ብሓባር ዝቐመ ሕገ መንግስቲ ውሕስነት ክህልዎ ኢዩ።

ኩሎም ኣብ ምልጋስ ነዚ እኩይ ስርዓት ዝተቃለሱ ኣካላት ጸማ ስርሖም ፍርያት ጾጋ ኩሉ ሕብረተሰቦም እንዳረኣዩ ኮሪዮምን ከቢሮምን ክነብሩ ኢዮም።

ረብሐና ኣለሊና ተወዲብና ብቑጥዔ ንቃለስ፣

ዘለኣለማዊ ክብርን ዝኸርን ንስዑኣትና፣

ገብረዝጊ ኣፍወርቂ